

Legeforeningens advokater stanset utlevering av pasientjournal

AKTUELT I FORENINGEN

AVDELING FOR JUS OG ARBEIDSLIV

ja@legeforeningen.no

Leger har høy bevissthet om sin taushetsplikt, og er – ofte med rette – kritiske til å utlevere taushetsbelagt informasjon til andre.

LEGENES HUS: Juridisk vakttelefon er bemannet alle hverdager mellom 0900 - 1130 og 1200 - 1500. Foto: Anders Ryen/Legeforeningen

Legeforeningens jurister får ofte henvendelser med spørsmål om utlevering av pasientjournal. 12. mars i år ringte en fastlege til Legeforeningens telefonvakt. Da sto to politimenn på legekontoret med en beslutning fra den lokale tingretten om pålegg om utlevering av journalen til en avdød pasient. Legen, som tidligere hadde avvist forespørselen fra politiet og vist til taushetsplikten, ønsket vår vurdering.

Etter å ha lest beslutningen fra tingretten, ba vi legen om å ikke utlevere, og informere politimennene på stedet om at beslutningen ville bli anket. Vi anket beslutningen samme dag til lagmannsretten og fikk fullt medhold i kjennelse av 29. mars 2021. Politiet kunne ikke få utlevert eller ta beslag i pasientjournalen.

Påtalemyndigheten anket lagmannsrettens kjennelse til Høyesterett. Legeforeningen innga tilsvare, og Høyesterett forkastet påtalemyndighetens anke 3. mai i år. Lagmannsrettens kjennelse ble da stående. Tingretten og politiet hadde misforstått jussen, men lagmannsretten forsto loven korrekt, hvilket Høyesterett bekreftet.

Lagmannsretten fremholdt at:

«Helsepersonelloven § 24 første ledd åpner følgelig for at helsepersonell kan gi taushetsbelagte opplysninger til politiet dersom vektige grunner taler for det. Det vil i så fall innebære en opplysningsrett, men ikke en opplysningsplikt med mindre andre bestemmelser pålegger en plikt til å gi opplysninger. En opplysningsplikt forutsetter særskilt hjemmel i lov. Opplysningsrett – eller taushetsrett – innebærer at helsepersonell selv kan avgjøre om de vil gi opplysninger eller ikke. Loven gir i slike tilfeller anvisning på to handlingsalternativer, rett til å tie og rett til å tale. Hvilket alternativ man velger vil bero på en faglig, skjønnsmessig vurdering.»

Videre at:

«Lagmannsretten forstår helsepersonelloven § 24 første ledd slik at verken domstolene eller politiet kan overprøve det faglige skjønn legen har utøvd i henhold til bestemmelsen. Domstolene kan følgelig ikke pålegge utlevering av taushetsbelagte opplysninger om avdøde når behandlende lege har avslått å gi slike opplysninger i henhold til helsepersonelloven § 24 første ledd.»

Legen ble bistått av advokatene Stine K. Tønsaker og Anders Schrøder Amundsen i Legeforeningen.

Har du spørsmål om taushetsplikt eller står i en situasjon hvor du er i tvil om du kan utlevere opplysninger? Ta gjerne kontakt med oss på tlf. 23 10 90 00 eller e-post; legeforeningen@legeforeningen.no Vi er her for deg. Juridisk vakttelefon er bemannet alle hverdager mellom 0900 - 1130 og 1200 - 1500.

Er du interessert i hele prosessen rundt saken? Les en mer detaljert utgave på legeforeningen.no.

Publisert: 6. september 2021. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.21.12.13

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 21. juli 2026.